

HINDERPALEN OP DE WEG

NAAR HET RECHT IN NORG

Mary Tommel, Quirin Smeele

Het omstreden
huis in de
open ruimte

In 1987 wilde de gemeente Norg medewerking verlenen aan een plan om in Westervelde een nieuwe woning te bouwen. Westervelde is een mooi dorp en de Vereniging

Kerspel Norg wil dat zo houden. De nieuwe woning zou afbreuk doen aan het dorpsgezicht. Kerspel maakte bezwaar en stuitte daarbij op onverwachte valkuilen bij de inspraakprocedure. Mary Tommel (Kerspel Norg) en Quirin Smeele (Milieuraad Drenthe) beschrijven wat er gebeurde.

KERSPEL NORG STELT ZICH TEN DOEL HET NA-
tuur- en kultuurschoon in de gemeente Norg te
behouden. In het verleden heeft zij zich bij-
voorbeeld verzet tegen de verharding van de
zeer karakteristieke brink van Norg. Daar-
naast zijn er ook edukatief gerichte acties.

In 1987 maakte Kerspel bezwaar tegen een in
haar ogen onverantwoorde aantasting van
het dorpsgezicht van Westervelde.

In 'De Boerhoorn', een plaatselijk medede-
lingenblad, van 26 mei 1987 maakte de bur-
gemeester van Norg bekend, dat bij het kolle-
ge van burgemeester en wethouders een ver-
zoek was ingekomen voor medewerking aan
het oprichten van een woning aan de Steeg te
Westervelde. Realisering van het genoemde
bouwplan zou mogelijk zijn door toepassing
te geven aan een artikel 19/50-procedure.
Het plan lag vanaf 1 juni gedurende twee we-
ken ter inzage.

Kerspel Norg tekende op 13 juni 1987 be-

zwaar aan. Het bezwaar werd als volgt toege-
licht: 'Zoals bekend, is de minister van WVC voornemens nog dit jaar een deel van Westervelde aan te wijzen als beschermd dorpsgezicht. De woning is voorzien op een plaats middenin dit dorpsgezicht, dat gekarakteriseerd is door zijn openheid.

Mede op grond daarvan is in het vigerende bestemmingsplan 'Westervelde Kern' de in dit gebied gedachte woningbouw afgewezen'.

'Kerspel' gaf aan dat incidenteel in Westervelde nog wel woningbouw mogelijk is maar dan op minder kwetsbare plaatsen.

Het bezwaarschrift werd ondertekend door de vice-voorzitter en de sekretaris.

Reakties gemeente en provincie

De gemeente stuurde het bezwaar van Kerspel door naar de provincie, die in deze procedure een 'verklaring van geen bezwaar' moet afgeven. B&W berichten provincie dat

zij van de voornemens van de minister van WVC om nog dit jaar een deel van Westervelde aan te wijzen als beschermd dorpsgezicht niet op de hoogte waren. Zij waren van mening dat bedoelde bouwlocatie zowel uit landschappelijke als stedenbouwkundige overwegingen aanvaardbaar is.

29 september antwoordden provincie B&W als volgt:

'Met de inhoudelijke weerlegging van het bezwaarschrift van Kerspel Norg kunnen wij ons verenigen . . .'

Tegen het verlenen van de vergunning voor dit bouwplan hadden GS geen bezwaar.

B&W besloten op 7 oktober vrijstelling te verlenen van het geldende bestemmingsplan en de gevraagde vergunning te verlenen.

Kerspel Norg diende op 14 november bij B&W een AROB-bezwaarschrift in tegen het verlenen van de bouwvergunning voor de woning te Westervelde, als eerste stap om be-

zwaar bij de administratieve rechter aanhangig te maken.

Tevens diende het een verzoek in bij de voorzitter van de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State om het besluit van de gemeente en de provincie te schorsen. Beide brieven werden ondertekend door de vice-voorzitter en de sekretaris.

Vreemde manoeuvres

Op 20 november ontving Kerspel een brief van B&W, met daarin een verzoek een afschrift van het verslag van de ledenvergadering toe te sturen, ter beoordeling van de ontvankelijkheid ingevolge artikel 7, lid 2, van de Wet Administratieve Rechtspraak Overheidsbeschikkingen. (In het huishoudelijk reglement van Kerspel is bepaald dat de ledenvergadering beslist over het indienen van bezwaarschriften).

Op 25 november ontving Kerspel een brief van de Raad van State met eenzelfde verzoek en een verzoek om de statuten en het huishoudelijk reglement toe te zenden.

Kerspel Norg schreef aan B&W dat het verzoek van B&W het bestuur had bevreemd en dat de besluitvorming binnen de vereniging een zaak is voor de leden en het bestuur.

Het bestuur is voor haar handeling slechts aan de leden en aan niemand anders verantwoordelijk.

Aan de Voorzitter van Afdeling rechtspraak van de Raad van State schreef zij in grote lijnen een zelfde brief.

De gemeente stuurde Kerspel Norg een brief met daarin de konklusie dat het bestuur blijkbaar niet voornemens was een ledenvergadering uit te schrijven en dat dit aspect door de gemeente bij de besluitvorming zou worden betrokken.

Kerspel Norg antwoordde B&W dat het dagelijks bestuur zich op het standpunt stelt dat de interne besluitvorming binnen de vereniging geen rol kan spelen bij de beslissing van B&W op het bezwaarschrift van Kerspel Norg.

Het vroeg vervolgens te laten weten op welke jurisprudentie hun opvatting is gestoeld. Indien een besluit van het kollege van B&W mede zal worden gebaseerd op elementen die bij de besluitvorming geen rol mogen spelen, zal het bestuur van Kerspel hiertegen bezwaar maken.

Op 19 december kreeg Kerspel van B&W te horen dat het kollege had besloten de beslissing

op het door Kerspel ingediende bezwaarschrift dertig dagen te verdagen. Toch nam B&W op 22 december al een beslissing over het bezwaarschrift.

B&W liet Kerspel Norg weten te hebben besloten haar bezwaar niet ontvankelijk te verklaren. Van de Raad van State werd niets vernomen.

18 januari schreef Kerspel Norg aan de Voorzitter van de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State, dat het bestuur van Kerspel het betreurde dat hij in het geheel niet op het schorsingsverzoek dd. 14 november heeft gereageerd. Meegedeeld werd dat de door Kerspel bestreden bouw van de woning in een gevorderd stadium (skelet-bouw) verkeerde, waarbij de vraag werd gesteld welke

In deze open ruimte is nieuwbouw gepland

mogelijkheden het bestuur had kunnen gebruiken om de bouw voorlopig te stoppen, indien op een verzoek tot schorsing niet wordt gereageerd. Daarnaast vroeg Kerspel een oordeel over de vraag of het nog zinvol is een beroepsprocedure tegen de bouw van de woning te starten. De volgende dag kreeg Kerspel een telefonische informele reactie, die er op neer kwam dat de briefwisselingen te veel tijd in beslag hebben genomen. De Raad van State moest eerst bezien of Kerspel Norg juridisch ontvankelijk was. Toen de zaak geagendeerd stond hadden B&W inmiddels beslist. Daarmee verviel de mogelijkheid voor de Raad van State om te beslissen over het schorsingsverzoek.

De vraag welke kansen Kerspel nog had in de ontstane situatie kon en mocht eigenlijk niet worden beantwoord. Opgemerkt werd dat men meestal niet overging tot het weer laten afbreken van een eenmaal gebouwde woning.

Voor wat betreft de ontvankelijkheid van het ingediende verzoek werd meegedeeld dat het bestuur van Kerspel voorlopig ontvankelijk was verklaard, maar dat de definitieve beslissing wellicht anders uit zou vallen. Reden hiervoor was dat de penningmeester (wegens afwezigheid) de brief niet mee had ondertekend en de statuten van de vereniging vermelden dat het dagelijks bestuur — voorzitter, sekretaris en penningmeester — de vereniging gezamenlijk in en buiten rechte vertegenwoordigen.

Alles overwegende — ook de financiële kant van de zaak — besloot het bestuur van Kerspel het schorsingsverzoek in te trekken, hetgeen op 23 januari aan de Raad van State werd meegedeeld.

Op verschillende momenten tijdens de procedure is de hulp ingeroepen van de Milieuraad Drenthe. Dit leverde nuttige suggesties en adviezen op waarvan dankbaar gebruik is gemaakt.

Konklusies

Het bestuur en de leden hebben zeker lering uit deze zaak getrokken. Het huishoudelijk reglement is zodanig gewijzigd dat in het vervolg het bestuur beslist over het aangaan van of het zich verdedigen tegen rechtsgedingen, het voeren van processen en het indienen van verzoek- en bezwaarschriften. Het informeert hierover zo spoedig mogelijk de leden van de vereniging. Voorheen lag de beslissingsbevoegdheid bij de leden.

Voor andere organisaties zijn de volgende aanbevelingen van belang:

1 Zorg dat de statuten geen twijfel laten over wie de vereniging/stichting mogen vertegenwoordigen in juridische geschillen.

2 Als er van een schorsingsverzoek niets meer gehoord wordt, bel dan naar de Raad van State om de reden te vernemen (bij spoedeisende gevallen na 1 tot 2 weken opbellen).

3 Als B&W inmiddels beslist hebben over een AROB-bezwaarschrift, dan onmiddellijk beroep aantekenen en opnieuw om schorsing vragen.

Een aantal formele zaken blijft onopgehelderd. De gemeente heeft tien onrechte het (AROB)-bezwaarschrift ongeldig verklaard. De redenatie van de Raad van State om het schorsingsverzoek niet in behandeling te nemen klopt ook niet. Dit zijn zaken voor specialisten, maar maken wel duidelijk hoe bureaucratische instanties bezwaarmakers op een zijspoor kunnen zetten. ●